JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

F. G. JACOBS

24 päivänä helmikuuta 2005 [1]

1. Tässä asiassa on kysymys oikeudenkäynnistä, jonka vakuutuksenottaja on pannut vireille vakuutuksenantajiaan vastaan saadakseen vakuutussopimuksen nojalla korvausta siltä osin kuin hän on vastuussa kolmatta vahingon kärsinyttä kohtaan. Vakuutuksenantajat haluavat haastaa tähän oikeudenkäyntiin vastaajaksi erään kolmannen vakuutuksenantajan, jonka väitetään vakuuttaneen vahingon kärsineen saman riskin varalta.

2. Pääkysymys asiassa on, sovelletaanko tähän tilanteeseen Brysselin yleissopimuksen [2] vakuutusasioita koskevia toimivaltasääntöjä vai erillistä määräystä, joka koskee takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta.

3. Jos katsotaan, että viimeksi mainittua määräystä on sovellettava, esiin tulee uusi kysymys sen soveltamisen edellytyksistä.

1 — Alkuperäinen kieli: englanti.

2 — Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 allekirjoitettu yleissopimus. Yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna neljällä peräkkäisellä liittymispöytäkirjalla, konsolidoitu versio on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* (1998, C 27, s. 1). Yleissopimus on 1.3.2002 lukien (eli käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellisen ajankohdan jälkeen) korvattu tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001 L 12, s. 1).

Brysselin yleissopimus

4. Brysselin yleissopimus koskee tuomioistuinten toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla. Yleissopimuksen II osastossa määritellään toimivalta sopimusvaltioiden suhteen. Sen 2 artikla sisältää yleisen säännön, jonka mukaan toimivalta on sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, jossa vastaajalla on kotipaikka. Sitten mainitaan tästä säännöstä tehtävät poikkeukset, joissa toimivalta annetaan tiettyjen kanteiden osalta muille tuomioistuimille.

5. Näistä poikkeuksista 6 artiklan 2 kohta koskee takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta. Kyseisen määräyksen mukaan sitä vastaan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa, kanne voidaan nostaa myös "jos kanne koskee takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta, siinä tuomioistuimessa, jossa alkuperäinen kanne on vireillä, jollei alkuperäistä kannetta ole nostettu ainoastaan sen vuoksi, että kanne häntä vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen".

6. Yleissopimuksen II osaston 3 jakso koskee toimivaltaa vakuutusasioissa. Siinä määrätään seuraavaa:

"7 artikla

Tuomioistuimen toimivalta vakuutusta koskevissa asioissa määräytyy tämän jakson määräysten mukaan, jollei 4 artiklan ja 5 artiklan 5 kohdan määräyksistä muuta johdu.

8 artikla

Kanne vakuutuksenantajaa vastaan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa, voidaan nostaa:

1. sen valtion tuomioistuimessa, jossa hänellä on kotipaikka tai

2. muussa sopimusvaltiossa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vakuutuksenottajalla on kotipaikka tai

3. jos on kysymys rinnakkaisvakuutuksen antajasta, siinä sopimusvaltion tuomioistuimessa, jossa kanne on nostettu johtavaa vakuutuksenantajaa vastaan.

9 artikla

Asiassa, joka koskee vastuuvakuutusta tai kiinteää omaisuutta koskevaa vakuutusta, kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan lisäksi nostaa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vahinko sattui. Sama koskee tapauksia, joissa samalla vakuutussopimuksella on vakuutettu sekä kiinteätä että irtainta omaisuutta ja sama tapahtuma on aiheuttanut vahinkoa kummallekin.

10 artikla

Vastuuvakuutusta koskevassa asiassa kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan nostaa myös siinä tuomioistuimessa, jossa vahingonkärsinyt on nostanut kanteen vakuutettua vastaan, jos tuomioistuimen laki sen sallii.

Vahingonkärsineen suoraan vakuutuksenantajaa vastaan nostamaan kanteeseen sovelletaan 7, 8 ja 9 artiklan määräyksiä, milloin tällainen suora kanne on luvallinen.

Jos sellaiseen suoraan kanteeseen sovellettavan lain mukaan on sallittua nostaa kanne vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, sama tuomioistuin on toimivaltainen heidänkin osaltaan.

11 artikla

Jollei 10 artiklan 3 kappaleen määräyksistä muuta johdu, vakuutuksenantaja saa nostaa kanteen vain sen sopimusvaltion tuomioistuimissa, jonka alueella vastaajalla on kotipaikka, riippumatta siitä, onko vastaaja vakuutuksenottaja, vakuutettu vai edunsaaja.

Tämän jakson määräykset eivät vaikuta oikeuteen nostaa vastakanne siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on tämän jakson määräysten mukaisesti vireillä.

12 artikla

Tämän jakson määräyksistä voidaan sopimuksin poiketa ainoastaan, jos

1. sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen, tai

2. sopimus antaa vakuutuksenottajalle, vakuutetulle tai edunsaajalle oikeuden nostaa kanteen muussa kuin tässä jaksossa tarkoitetussa tuomioistuimessa, tai

3. sopimuksen ovat keskenään tehneet vakuutuksenottaja ja vakuutuksenantaja, joilla vakuutussopimusta tehtäessä oli kotipaikkansa tai asuinpaikkansa samassa sopimusvaltiossa, ja sopimuksessa on sovittu tuon valtion tuomioistuinten toimivallasta myös sen tapauksen varalta, että vahinko on sattunut ulkomailla, jollei sellainen sopimus ole tuon valtion lain mukaan kielletty, tai

4. sopimus on tehty sellaisen vakuutuksenottajan kanssa, jolla ei ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa, paitsi milloin vakuutus on pakollinen tai koskee sopimusvaltiossa olevaa kiinteää omaisuutta, tai

5. sopimus koskee vakuutussopimusta, joka koskee yhtä tai useampaa 12 a artiklassa mainittua riskiä."

7. Yleissopimuksen 12 a artiklassa luetellaan riskit, jotka liittyvät pääasiallisesti tavaroiden kaupalliseen kuljetukseen merellä käytettävillä laivoilla sekä ilma-aluksilla.

8. Yleissopimuksen 8 jakso sisältää toisiinsa liittyviä eri sopimusvaltioiden tuomioistuimissa nostettuja kanteita koskevat säännöt. Sen 22 artiklassa määrätään asian kannalta merkityksellisin osin seuraavaa:

"Jos eri sopimusvaltioiden tuomioistuimissa nostetut kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kanne on myöhemmin nostettu, voi niin kauan, kuin molemmat kanteet ovat vireillä ensimmäisessä oikeusasteessa, keskeyttää asian käsittelyn.

— —

Tätä artiklaa sovellettaessa katsotaan kanteiden liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välillä on niin läheinen yhteys, että kanteiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä näyttää tarpeelliselta, jotta vältetään se, että kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin."

Tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely

9. Soptrans on yhtiö, jonka kotipaikka on Boulou, Ranska, ja se omistaa paikoitusalueen, jossa se säilyttää uusia autoja, jotka on tarkoitettu myyntiin ja kuljetettaviksi Eurooppaan. Tässä tarkoituksessa sen ovat näille ajoneuvoille aiheutuvan vahingon varalta vakuuttaneet FIE Réunion européenne, AXA, Winterthur, Le Continent ja Assurances Mutuelles de France, joiden kaikkien kotipaikka on Ranska.

10. Raekuuro vahingoitti 13.8.1990 joukkoa paikoitusalueella säilytettäviä autoja, jotka omisti General Motors España (GME), jonka vakuutuksenantajan Zurich Espanan kotipaikka on Espanja. GME nosti Espanjassa kanteen, joka johti GME:n ja Soptransin väliseen sovitteluun, jonka mukaan Soptransin oli maksettava 120 miljoonaa pesetaa vahingonkorvauksena GME:lle.

11. Tämän jälkeen Soptrans nosti kanteen vakuutuksenantajiaan vastaan Perpignanin Tribunal de Grande Instancessa ja vaati niiden määräämistä korvaamaan sille aiheutunut vahinko. Ne puolestaan pyrkivät nostamaan kanteen Zurich Espanaa vastaan tässä oikeudenkäynnissä Ranskan vakuutuslain L 121-4 §:n nojalla, joka koskee eri vakuutussopimuksiin perustuvaa samanaikaista vakuutussuojaa. Zurich España väitti, että sen kotipaikan Barcelonan tuomioistuimet olivat asiassa toimivaltaisia.

12. Montpellierin Cour d'Appel katsoi Perpignanin tuomioistuimen päätöksestä tehdyn valituksen johdosta 5.2.2001 antamassaan päätöksessä, että Zurich Españaa vastaan ei voida nostaa kannetta ranskalaisissa tuomioistuimissa.

13. Soptransin vakuutuksenantajat (jäljempänä valittajat) riitauttivat tämän päätöksen Cour de Cassationissa, joka lykkäsi asian käsittelyä ja pyytää ennakkoratkaisua seuraaviin kysymyksiin:

"1) Sovelletaanko 27.9.1968 allekirjoitetun Brysselin yleissopimuksen, sellaisena kuin se on vuoden 1978 liittymissopimuksella muutettuna, II osaston 3 jakson määräyksiä vakuutuksenantajien väliseen takautumisvaatimukseen tai siihen rinnastettavaan vaatimukseen, joka ei perustu jälleenvakuutussopimukseen vaan väitettyyn monivakuutukseen tai rinnakkaisvakuutukseen?

2) Sovelletaanko Brysselin yleissopimuksen 6 artiklan 2 kohtaa määritettäessä, mikä tuomioistuin on toimivaltainen lausumaan vakuutuksenantajien välisestä takautumisvaatimuksesta tai siihen rinnastettavasta vaatimuksesta, ja vastauksen ollessa myöntävä onko tämän kohdan soveltamisen edellytyksenä, että eri vaatimusten on liityttävä toisiinsa yleissopimuksen 22 artiklassa tarkoitetulla tavalla tai ainakin että on näytetty toteen, että näiden vaatimusten välillä on olemassa riittävä yhteys sen osoittamiseksi, että oikeuspaikan valinta ei merkitse väärinkäyttöä?"

14. Valittajat, Zurich España, komissio ja Ranskan ja Italian hallitukset ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa. Italian hallitusta lukuun ottamatta ne olivat myös läsnä istunnossa.

Ensimmäinen kysymys

15. Asianosaisilla ja muilla osapuolilla on eriäviä näkemyksiä siitä, sovelletaanko yleissopimuksen II osaston 3 jaksoa vakuutuksenantajien väliseen takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskevaan kanteeseen, joka perustuu monivakuutukseen tai rinnakkaisvakuutukseen. Valittajat, komissio ja Italia väittävät, että 3 jakso ei ole sovellettavissa, kun taas Zurich España ja Ranska väittävät, että se on sovellettavissa.

16. Minusta vaikuttaa siltä, että 7 artiklan väljästä sanamuodosta huolimatta kyseisen jakson sisältämiä sääntöjä ei ole tarkoitettu sovellettaviksi vakuutuksenantajien välisiin oikeudenkäynteihin.

17. Tätä näkemystä vahvistavat kaikki kyseisen jakson aineelliset määräykset ja erityisesti 8, 10 ja 12 artikla, joissa selvästi tarkastellaan vakuutuksenottajan, vakuutetun tai vahingonkärsineen nostamaa kannetta, sekä 11 artikla, joka koskee vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai edunsaajaa vastaan nostettua kannetta.

18. Sitä tukee lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan tämän jakson — samoin kuin useiden muiden yleissopimuksen erityisten sääntöjen — tarkoituksena on heikomman osapuolen suojaaminen, tässä tapauksessa vakuutetun, joka joutuu useimmiten tekemisiin ennalta laaditun sopimuksen kanssa, jonka lausekkeista ei voida enää neuvotella, ja joka on myös heikommassa taloudellisessa asemassa [3] tai joka on sopimuskumppaniaan taloudellisesti heikommassa asemassa ja oikeudellisesti kokemattomampana pidettävä vakuutussopimuksen sopijapuoli. [4] En pysty kuvittelemaan olosuhteita, joissa ammattimainen vakuutuksenantaja voisi väittää olevansa vastaavassa heikommassa asemassa toiseen vakuutuksenantajaan nähden vedotakseen kyseisessä jaksossa annettavaan suojaan.

19. Siltä osin kuin kysymys on tämän asian alkuperäisestä kanteesta oli täysin yleissopimuksen 3 jakson mukaista, että Soptrans valitsi oikeuspaikan.

20. Tästä näkökulmasta voidaan todeta, että kyseisen jakson alaan kuuluvien oikeudenkäyntien yhteydessä 8 artiklan 3 kohta ja 10 artikla sallivat sen, että sellaista vakuutuksenantajaa vastaan, jolta saatetaan vaatia osallistumista tappion tai vahingon korvaamiseen, voidaan nostaa kanne muussa kuin hänen kotipaikkansa tuomioistuimessa.

21. On totta, että kumpikaan näistä määräyksistä ei viittaa käsiteltävänä olevan asian kaltaisiin olosuhteisiin. Yleissopimuksen 8 artiklan 3 kohta koskee rinnakkaisvakuutuksen antajia, ja kansallisen tuomioistuimen esittämän kysymyksen sanamuodosta huolimatta vaikuttaa selvältä, että valittajien ja Zurich Españan välinen suhde käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole rinnakkaisvakuutus siinä tarkoitetussa merkityksessä. [5] Yleissopimuksen 10 artikla koskee vahingonkärsineen nostamaa kannetta.

22. Kyseisen jakson yleisen rakenteen vastaista ei kuitenkaan ole se, että vakuutuksenantajaa vastaan nostetaan takautumisvaatimuksen tai siihen rinnastettavan vaatimuksen perusteella kanne sellaisen oikeudenkäynnin yhteydessä, jonka on pannut vireille joku muu kuin vakuutuksenantaja.

23. Vaikka katsottaisiinkin, että 3 jakso olisi sovellettavissa valittajien ja Zurich Españan väliseen takautumisvaatimusta koskevaan oikeudenkäyntiin erikseen tarkasteltuna — ja olen edellä selittänyt, että näkemykseni mukaan sitä ei sovelleta vakuutuksenantajien välisiin oikeudenkäynteihin — vain 11 artiklan nojalla, jossa rajoitetaan vakuutuksenantajan oikeutta valita oikeuspaikka, voitaisiin

3 — Asia 201/82, Gerling, tuomio 14.7.1983 (Kok. 1983, s. 2503, 17 kohta).

4 — Asia C-412/98, Group Josi, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5925, 65 kohta).

5 — Ks. Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisestä tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevaan Brysselin yleissopimukseen sekä sen tulkintaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa koskevaan pöytäkirjaan koskevaa yleissopimusta koskevan Schlosserin selvityksen (EYVL 1979, C 59, s. 71) 149 kohta.

edellyttää, että tämä kanne nostetaan Zurich Españan kotipaikan tuomioistuimissa.

24. Ensiksikin 11 artiklassa mainitaan kuitenkin vain vastaajat, jotka ovat vakuutuksenottajia, vakuutettuja tai edunsaajia. Toiseksi oikeuspaikan valitsi Soptrans, eivät valittajat. Kolmanneksi 11 artiklassa pelkästään toistetaan 2 artiklassa ilmaistu yleinen sääntö vastaajan kotipaikasta oikeuspaikkana.[6] Kyseistä artiklaa rajoittaa 6 artiklan 2 kohta siltä osin kuin kysymys on takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskevasta oikeudenkäynnistä. Tämä määräys on toisen kysymyksen kohde.

25. Ensimmäiseen kysymykseen annettava vastaus on näin ollen, että vakuutuksenantajien väliset takautumisvaatimusta koskevat kanteet, jotka perustuvat väitettyyn monivakuutukseen, eivät kuulu Brysselin yleissopimuksen II osaston 3 jakson vakuutusta koskevien määräysten soveltamisalaan.

Toinen kysymys

26. Kansallinen tuomioistuin kysyy toisessa kysymyksessään, sovelletaanko Brysselin yleissopimuksen 6 artiklan 2 kohtaa määritettäessä, mikä tuomioistuin on toimivaltainen lausumaan vakuutuksenantajien välisestä takautumisvaatimuksesta tai siihen rinnastettavasta vaatimuksesta, ja vastauksen ollessa myöntävä, onko tämän soveltamisen edellytyksenä, että eri vaatimusten on liityttävä toisiinsa yleissopimuksen 22 artiklassa tarkoitetulla tavalla tai että on näytetty toteen, että näiden vaatimusten välillä on olemassa riittävä yhteys sen osoittamiseksi, että oikeuspaikan valinta ei merkitse väärinkäyttöä.

27. Zurich España väittää toissijaisesti sen varalta, että 3 jakson ei katsota olevan sovellettavissa, että 6 artiklan 2 kohdan edellytykset eivät täyty käsiteltävänä olevassa asiassa ja että tämän vuoksi kyseinen määräys ei ole sovellettavissa. Valittajat, komissio ja Italia puolestaan katsovat, että 6 artiklan 2 kohta on sovellettavissa.

28. Eri väitteet koskevat kolmea tekijää.

29. Ensiksikin edellytyksestä, jonka mukaan alkuperäistä kannetta ei ole saatu nostaa pelkästään sen vuoksi, että kanne kolmatta osapuolta vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen, Zurich España väitti istunnossa, että valittajat olivat pyrkineet saamaan asian pois Espanjan tuomioistuinten toimivallan piiristä ohjaamalla Soptransin ajamaan asiaa sillä tavoin, että vältettäisiin yhtiön saattaminen kyseisten tuomioistuinten eteen.

6 — Ks. julkisasiamies Fennellyn edellä alaviitteessä 4 mainitussa asiassa Group Josi antaman ratkaisuehdotuksen 30 kohta.

30. Tämä on kuitenkin tosiseikkoja koskeva kysymys, joka kansallisten tuomioistuinten on ratkaistava. Jos oikeuspaikan valinnan ainoana tarkoituksena katsottaisiin olleen Zurich Españan saattaminen pois asianmukaisen tuomioistuimen toimivallan piiristä, 6 artiklan 2 kohta ei sanamuotonsa mukaan selvästikään olisi sovellettavissa.

31. Toiseksi kiistaa on siitä, edellyttääkö 6 artiklan 2 kohdan soveltaminen sitä, että alkuperäisen kanteen ja takautumisvaatimusta koskevan kanteen välillä on yhteys, joka riittää joko täyttämään 22 artiklan mukaisen edellytyksen tai osoittamaan, että oikeuspaikan valinta ei merkitse väärinkäyttöä.

32. Ensimmäisen näkökohdan osalta yhdyn näkemykseen siitä, että kun vastaaja haastaa oikeudenkäyntiin vastaajaksi kolmannen osapuolen takautumisvaatimuksen tai siihen rinnastettavan vaatimuksen perusteella, tätä koskevan kanteen ja alkuperäisen kanteen välillä on luontainen yhteys. Kuten komissio toteaa, yhteys on siinä intressissä, joka alkuperäisellä vastaajalla on pyrkimykseen turvata kolmannelta osapuolelta joko takautumissaatavan tai muu saatavan suoritus tai jokin muu korvaus, joka seuraa alkuperäisestä vaatimuksesta.

33. Joka tapauksessa näyttää selvältä, että yhtäältä kanteen, joka on nostettu vakuutuksenantajaa vastaan korvauksen saamiseksi vakuutustapahtuman perusteella, ja toisaalta kanteen, jolla tämä vakuutuksenantaja hakee korvausta toiselta vakuutuksenantajalta, jonka väitetään myöntäneen vakuutusturvaa saman tapahtuman varalta, välillä vallitsee luontainen yhteys.

34. Tällä perusteella en pidä tarpeellisena edellyttää lisäksi, että olemassa tulisi olla myös vielä läheisempi yhteys 22 artiklassa tarkoitetuin tavoin tai muuten. Tämän vuoksi tällaisen yhteyden täsmällisestä laadusta esitetyt väitteet eivät tule tarkasteltaviksi.

35. Toisen näkökohdan osalta se, onko ollut olemassa aikomus saattaa asianosainen pois asianmukaisen tuomioistuimen toimivallan piiristä vai ei, on riippumaton alkuperäisen kanteen ja kolmatta osapuolta vastaan takautumisvaatimuksen tai siihen rinnastettavan vaatimuksen perusteella nostetun kanteen välisestä yhteydestä, ja näkemykseni mukaan näiden kahden arviointiperusteen yhdistäminen olisi tarkoituksetonta.

36. Zurich España kuitenkin siteeraa Montpellierin Cour d'appelin toteamusta, jonka

mukaan ei ole olemassa vaaraa siitä, että alkuperäinen kanne ja takautumisvaatimusta koskeva kanne johtaisivat ristiriitaisiin tuomioihin.

37. Kuten olen jo todennut, olen kuitenkin sitä mieltä, että käsiteltävänä olevien kaltaisilla kanteilla on luontainen yhteys ja että 22 artiklan sisältämät arviointiperusteet — joihin kuuluu riski ristiriitaisista tuomioista — eivät ole relevantteja. Joka tapauksessa on huomattava, että 22 artiklassa pelkästään mahdollistetaan, mutta ei edellytetä, että tuomioistuin, lukuun ottamatta sitä tuomioistuinta, jossa kanne on ensiksi nostettu, keskeyttää asian käsittelyn.

38. Kolmanneksi useat osapuolista pohtivat, voidaanko takautumisvaatimukset tai muut niihin rinnastettavat vaatimukset jättää 6 artiklan 2 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle kansallisilla tutkittavaksi ottamista koskevilla prosessuaalisilla säännöillä.

39. Valittajat, komissio ja Italia viittaavat tältä osin yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Hagen tekemään toteamukseen, jonka mukaan 6 artiklan 2 kohdassa määritetään takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskevan kanteen osalta pelkästään se, millä tuomioistuimella on toimivalta, eikä kyseinen määräys koske tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä käsitteen varsinaisessa merkityksessä. Lisäksi sen mukaan prosessuaalisten sääntöjen osalta on viitattava kansallisen tuomioistuimen sovellettaviin kansallisiin sääntöihin.[7]

40. Valittajat huomauttavat, että Ranskan siviiliprosessilain 325 §:ssä säädetään, että takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskeva kanne otetaan tutkittavaksi vain, jos se on riittävän läheisessä suhteessa alkuperäisen kanteen asianosaisten esittämiin vaatimuksiin.

41. On selvää, että kansalliset prosessisäännöt saattavat rajoittaa mahdollisuutta nostaa takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskeva kanne siinä tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen käsittelemään alkuperäisen kanteen.

42. Asiasta Hagen[8] seuraa kuitenkin, että kansallinen tuomioistuin ei voi soveltaa tutkittavaksi ottamista koskevia kansallisia sääntöjä, jos niiden vaikutuksena on yleissopimuksessa asetettujen toimivaltasääntöjen soveltamisen rajoittaminen.

7 — Asia, tuomio 15.5.1990 (Kok. 1990, s. I-1845, 18 ja 19 kohta).
8 — Tuomion 20 kohta.

43. Yleissopimuksen 6 artiklan 2 kohta on näin ollen sovellettavissa määritettäessä, mikä on toimivaltainen tuomioistuin tilanteessa, jossa on kysymys vakuutuksenantajien välisestä takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta koskevasta kanteesta, sellaisina kuin nämä kanteet on määritelty kansallisissa prosessisäännöissä. Koska näiden kanteiden ja alkuperäisen kanteen välillä vallitsee luontainen yhteys, kyseisen määräyksen soveltamisen edellytyksenä on vain se, että ei ole näytetty toteen, että alkuperäinen kanne olisi nostettu yksinomaan siinä tarkoituksessa, että takautumisvaatimukseen tai siihen rinnastettavaan vaatimukseen perustuva kanne kolmatta osapuolta vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen.

Ratkaisuehdotus

44. Katson tämän vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuimen tulisi vastata Cour de Cassationin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Vakuutuksenantajien välinen takautumisvaatimusta koskeva kanne, joka perustuu väitettyyn monivakuutukseen, ei kuulu 27.9.1968 tehdyn Brysselin yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, II osaston 3 jakson vakuutusasioita koskevien määräysten soveltamisalaan.

2) Saman yleissopimuksen 6 artiklan 2 kohta on sovellettavissa määritettäessä, mikä tuomioistuin on toimivaltainen tilanteessa, jossa on kysymys vakuutuksenantajien välisestä takautumisvaatimusta koskevasta kanteesta, sellaisina kuin nämä kanteet on määritelty kansallisissa prosessisäännöissä. Tämän soveltamisen edellytyksenä on vain, että ei ole näytetty toteen, että alkuperäinen kanne olisi nostettu yksinomaan siinä tarkoituksessa, että takautumisvaatimukseen perustuva kanne kolmatta osapuolta vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen.

Kansallisia tutkittavaksi ottamista koskevia sääntöjä voidaan soveltaa vain siltä osin kuin ne eivät vaaranna yleissopimuksen tehokkuutta.